

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

Nr. 126/prot.
122

Tiranë, më 20.02.2026

VENDIM

Nr. 1269, Datë 20.02.2026

“PËR MBYLLJEN PROCEDURËS SË HETIMIT TË THELLUAR DHE DHËNIEN E KUSHTEVE DHE DETYRIMEVE NDAJ NDËRMARRJES BANKA KOMBËTARE TREGTARE SHA NË TREGUN E NDËRMJETËSIMIT PËR SIGURIMIN E JETËS PËR KREDITË TË CILAT KËRKOJNË SIGURIM JETE NË BANKËN KOMBËTARE TREGTARE”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar
Znj.	Fatjola DELIJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 20.02.2026, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Mbyllja e procedurës së hetimit të thelluar dhe dhënia e kushteve dhe detyrimeve ndaj ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete në Bankën Kombëtare Tregtare.

Baza Ligjore: Neni 24, germa (d), neni 26, neni 43, pika 5 dhe neni 45 pika 1 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të:

- Raportit të hetimit të thelluar në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete për ndërmarrjet: OTP Bank Albania SHA, Banka Kombëtare Tregtare SHA, Credins Bank SHA, Banka Raiffeisen SHA, Banka e Tiranës SHA, Intesa SanPaolo Bank Albania SHA, Union Bank SHA, E-Business Solutions SHPK, Banka e Bashkuar e Shqipërisë SHA, Banka Amerikane e Investimeve SHA dhe Abi Broker Sigurimesh SHA dhe në tregun e kredidhënies me sigurim e jete për kreditë që jepen brenda bankës Bankës së Parë të Investimeve SHA dhe Bankës Procredit SHA.;
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës “Mbi Raportin e hetimit të thelluar në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete për ndërmarrjet: OTP Bank Albania SHA, Banka Kombëtare Tregtare SHA, Credins Bank SHA, Banka Raiffeisen SHA, Banka e Tiranës SHA, Intesa SanPaolo Bank Albania SHA, Union Bank SHA, E-Business Solutions SHPK, Banka e Bashkuar e Shqipërisë SHA, Banka Amerikane e Investimeve SHA dhe Abi Broker Sigurimesh SHA dhe në tregun e kredidhënies me sigurim e jete për kreditë që jepen brenda bankës Bankës së Parë të Investimeve SHA dhe Bankës Procredit SHA.”;

VËREN SE :

I. Procedura e ndjekur

1. Autoriteti i Konkurrencës, në vijim të një ankese të depozituar më datë 30 korrik 2024, mbi dyshimin për pengim, kufizim apo shtrembërim të konkurrencës në tregun e sigurimit të jetës për kredi, në zbatim të nenit 28, germa (a), të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës", aktivizoi procedurën e monitorimit të këtij tregu.
2. Bankat¹ janë institucione financiare, që ushtrojnë veprimtarinë bankare të pranimit të depozitave monetare ose të fondeve të tjera të ripagueshme nga publiku dhe përdorimin e tyre për dhënie kredie e vendosje në emër dhe për llogari të tyre si dhe veprimtari të tjera të natyrës financiare, sipas kuadrit ligjor në fuqi. Aktualisht në Shqipëri operojnë 11 banka tregtare, me kapital të huaj dhe vendas.
3. Sigurimi i Jetës për Kredi është një produkt që u ofrohet individëve kredimarrës, duke shërbyer ndër të tjera edhe si garanci për bankën, por dhe për kredimarrësin, i cili mbrohet si person i siguruar.
4. Nga analiza e informacionit të mbledhur gjatë fazës së monitorimit u konstatua se, pavarësisht shpjegimeve të dërguara me shkresë nga bankat, përqindjet e tregut total të sigurimit të jetës, të raportuara nga AMF për vitin 2023, nuk reflektohen në ndarjen e portofolit të sigurimit të jetës për kredi, që shitet përmes bankave. Kjo mospërputhje e dukshme ngriti shqetësime mbi funksionimin e konkurrencës në këtë segment të tregut.
5. Komisioni i Konkurrencës, me Vendimin nr. 1130, datë 07.11.2024, vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e sigurimit të jetës për kredi për periudhën nga 7 nëntor 2021 deri në 7 nëntor 2024, vendim në të cilin përfshiu edhe ndërmarrjen Banka Kombëtare Tregtare SHA. Afati i përfundimit të hetimit paraprak, më pas, me Vendimin nr. 1159, datë 13.02.2025 u zgjat deri në 3 mars 2025.
6. Pas përfundimit të hetimit paraprak, u konkludua ndër të tjera se, sjellja e ndërmarrjes BKT SHA mund të përbënte shkelje të neneve 4 dhe 9 të Ligjit nr. 9121/2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" dhe me Vendimin nr. 1171, datë 26.03.2025 Komisioni i Konkurrencës i hapi rrugë procedurës së hetimit të thelluar në përputhje me parashikimet ligjore për periudhën 7 nëntor 2021 – 26 Mars 2025. Në zbatim të këtij vendimi, Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës ndërmori të gjitha veprimet e nevojshme në kuadër të hetimit.

II. Analiza e konkurrencës

II.1 Tregu përkatës

7. Sigurimi është një formë e manaxhimit të riskut që vjen nga një situatë e panjohur, një kontratë në bazë të së cilës një person/kompani, transferon rrezikun e mundshëm të një dëmi/humbje financiare tek një kompani sigurimi, përkundrejt pagesës së një shume që quhet prim sigurimi.

¹ https://www.bankofalbania.org/Mbikeqyrja/Subjekte_te_licencuara/Banka/

8. Sigurimi i Jetës për Kredi ofrohet për personat që marrin kredi në bankë dhe i mbron ata dhe familjarët nga rreziku i mos shlyerjes së hua-së si pasojë e humbjes së jetës së kredimarrësit. Ky sigurim është një garanci financiare si për bankën (nga rreziku i mos shlyerjes së huasë si pasojë e humbjes së jetës së kredimarrësit) ashtu edhe për kredimarrësin, personin e siguruar, duke çliruar familjen e personit kredimarrës nga pagesa e kredisë së mbetur.
9. Tregu i sigurimeve të jetës në Republikën e Shqipërisë funksionon në zbatim të Ligjit nr. 52/2014, "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit", i cili rregullon krijimin, veprimtarinë dhe mbikëqyrjen e shoqërive të sigurimit, risigurimit dhe ndërmjetësimit, me qëllim që tregu i sigurimeve të veprojë në një mjedis të sigurt, të qëndrueshëm dhe transparent, në mbrojtje të të drejtave dhe interesave të konsumatorit.
10. Ligji nr. 52/2014 parashikon si lloje të ndërmjetësimit, veprimtarinë e agentit dhe brokerit, duke përcaktuar se edhe bankat e nivelit të dytë mund të pajisen me licencë për të ushtruar këtë veprimtari. Konkretisht, neni 194, pika 4 parashikon se "Veprimtaria e agentit mund të kryhet edhe nga bankat, degët e bankave të huaja ose subjektet financiare jobanka, pasi të kenë marrë më parë miratimin nga Banka e Shqipërisë, si dhe subjekte të tjera, sipas rregullave të përcaktuara nga Autoriteti" ndërsa neni 204 pika 5 parashikon se "Veprimtaria e brokerimit mund të kryhet edhe nga bankat dhe/ose degët e bankave të huaja pasi të kenë marrë më parë miratimin nga Banka e Shqipërisë, sipas rregullave të përcaktuara nga Autoriteti".
11. Në bazë të nenit 194 të Ligjit nr. 52/2014, veprimtaria e agentit në sigurime kryhet në emër dhe për llogari të shoqërisë së sigurimit dhe përfshin prezantimin, propozimin dhe aktivitete të tjera përgatitore mbi kontratën e sigurimit, si dhe nënshkrimin e saj nga i siguruari. Veprimtaria e agentit në sigurime mund të kryhet edhe në emër të disa shoqërive të sigurimit, nëse shoqëritë e sigurimit kanë rënë dakord me marrëveshje të shkruar midis tyre.
12. Lidhur me veprimtarinë e brokerimit, në bazë të nenit 202 të Ligjit nr. 52/2014, përfshin të gjitha ato veprimtari, si prezantimi, propozimi, apo aktivitete të tjera përgatitore, të cilat kanë të bëjnë me negociimin me shoqërinë e sigurimit në emër dhe për llogari të konsumatorit, për t'i mundësuar nënshkrimin e një kontrate sigurimi, sipas kërkesave dhe nevojave të tij. Gjithashtu, përfshin edhe asistencën për ushtrimin e të drejtave që rrjedhin nga kontrata e sigurimit, veçanërisht zgjidhjen e kërkesave për dëmshpërblim nga shoqëria e sigurimit, në emër dhe për llogari të konsumatorit. Brokëri/shoqëria e brokerimit ndërmjetëson për lidhjen e kontratave të sigurimit vetëm me shoqëritë e sigurimit të licencuara.
13. Produkti i sigurimit të jetës është i lidhur me kredinë, e cila kërkon sigurim jete dhe në varësi të procedurave të brendshme të bankave, shitet pas aprovimit të kredisë dhe firmosjes së kontratës së kredisë. Për të lehtësuar procedurat për klientët, disa banka kanë shtuar gamën e shërbimeve të tyre duke u licensuar si agjentë apo brokër pranë Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare (AMF) në mënyrë që klienti kredimarrës, të mos vonohet me procedurat e sigurimit të jetës për kredi, por të vijojë sa më shpejt, duke kryer sigurimin e jetës në degën e bankës ku ka zgjedhur të marrë kredinë.
14. Referuar sa më sipër, AMF në Republikën e Shqipërisë ka licencuar 4 banka si broker në sigurime për klasat e jetës dhe 1 bankë si agjent në sigurime të kësaj kategorie. Bankat e licencuara si broker në sigurime për klasat e jetës janë: Banka Raiffeisen, Banka Kombëtare Tregtare, Tirana Bank dhe

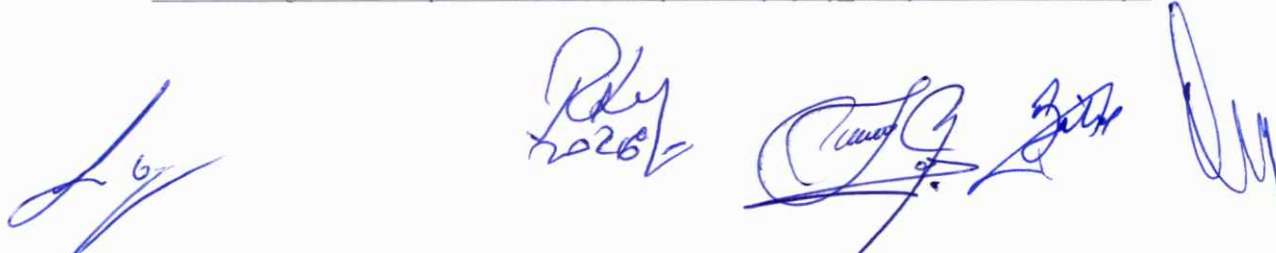
OTP Bank. Si agjent për klasat e jetës është licencuar Credins Bank. Gjithashtu, ndërmarrja E-Business Solutions është licencuar si agjent në sigurime për klasat e jetës, ndërsa ABI Broker Sigurimesh është licencuar si broker në sigurimet e jetës dhe jo-jetës. Disa banka, edhe pse jo të licencuara, kanë lidhur marrëveshje me shoqëri sigurimi për klasat e jetës, duke marrë automatikisht rolin e ndërmjetësuesit.

15. Në rolin e ndërmjetësit në sigurime, veprimtaria e bankave si broker në sigurime, përfshin prezantimin, propozimin, apo aktivitete të tjera përgatitore, të cilat kanë të bëjnë me negocimin me shoqërinë e sigurimit në emër dhe për llogari të konsumatorit, për t'i mundësuar nënshkrimin e një kontrate sigurimi, sipas kërkesave dhe nevojave të tij.
16. Në zbatim të Rregullores “Për administrimin e rrezikut të kredisë”², bankat sipas klasifikimit të kredisë, janë të detyruara të sigurojnë kredinë mbështetur në analizën dhe vlerësimin e cilësisë e kolateralit/ose garancisë së vendosur për marrjen e kredisë.
17. Në rregulloren “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare”³, neni 7, informacioni kontraktor që duhet të japin bankat për klientët duhet të përmbajë veç të tjerave edhe, “garancitë e vendosura për të siguruar ekzekutimin e kontratës së kredisë, mënyrën e vënies së tyre në ekzekutim, dhe kontratat e sigurimit të jetës ose të pronës (kur janë të aplikueshme).
18. Mbi bazën e këtij detyrimi, klientët njihen në momentin e nënshkrimit të një kontrate kredie konsumatorë apo hipotekare me detyrimin e sigurimit të jetës, aty ku është e aplikueshme, për gjithë periudhën e mbajtjes së detyrimit. Nëpërmjet këtij detyrimi, banka sigurohet që në rast ndodhje të një ngjarjeje ndaj kredimarrësit, detyrimi i tij të mbulohet nga shoqëritë e sigurimit.
19. Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës kur ka vlerësuar tregun përkatës ka marrë parasysh sjelljen e konsumatorit kredimarrës. Çfarë është më e rëndësishme për kredimarrësin, kredia (banka) apo kosto e sigurimit të jetës për kredi (primi)? Kredimarrësi kur zgjedh bankën ku do të marrë kredinë e zgjedh për arsye si: reputacioni i bankës, eksperiencia e mëparshme (llogari page apo kredi të mëparshme), norma e interesit, shpejtësia e miratimit dhe disbursimit, etj. Pra, para se të trajtohet primi i sigurimit të jetës për kredi, konsumatori e ka vendosur bankën ku do të marrë financimin. Nga sa më lart, primi është më shumë një kosto sekondare se sa një faktor vendimmarrës në vendimmarrjen për kredi.
20. Në raportin e CMA (Competition & Market Authority) të Mbretërisë së Bashkuar, “Market investigation into payment protection insurance”⁴ (paragrafi 5.89-5.91), “pika e shitjes” shpjegohet në mënyrë të përmbledhur: “... Avantazhi në pikën e shitjes është përfitimi që shpërndarësit gëzojnë nga fakti që kanë qasje të vetme tek klientët në momentin kur ata po marrin kredinë e tyre.”
21. Krahasimisht, vlerësohet se një situatë e ngjashme me atë të përshkruar në raportin e CMA ekziston edhe në rastin e kredive që kërkojnë sigurim jete, pasi vendimi i konsumatorit për t'u financuar nga një bankë e caktuar merret përpara zgjedhjes së shoqërisë së sigurimit. Për rrjedhojë, banka gëzon

² Miratuar me Vendimin nr. 62 datë 14.09.2011, Këshilli Mbikëqyrës BSH.

³ Miratuar me Vendimin nr. 48 datë 01.07.2015, Këshilli Mbikëqyrës BSH.

⁴ https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20140403003432mp/http://www.competition-commission.org.uk/assets/competitioncommission/docs/pdf/non-inquiry/rep_pub/reports/2009/fulltext/542.pdf

një avantazh në “pikën e shitjes”, duke qenë se ka akses të privilegjuar ndaj klientit në momentin kur ai ndodhet në procesin e marrjes së kredisë.

22. Pavarësisht se banka, nëpërmjet informacionit para-kontraktor vë në dijeni kredimarrësin për nevojën e një sigurimi jete, vendimmarrja për shoqërinë e sigurimit, marrja e ofertave nga shoqëritë e ndryshme dhe krahasimi i primeve ndodh pas aprovimit të kredisë. Në këtë mënyrë banka siguron një akses të privilegjuar tek kredimarrësi, për të zgjedhur policën e sigurimit më të preferuar për bankën.
23. Për sa më sipër, tregu përkatës i produktit është: tregu i ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete në bankën Banka Kombëtare Tregtare.
24. Tregu gjeografik përfshin zonën në të cilën ndërmarrjet ofrojnë dhe kërkojnë produkte dhe/ose shërbime, në të cilën kushtet e konkurrencës janë homogjene. Meqenëse, produkti i sigurimit të jetës është i detyrueshëm të blihet në momentin që banka aprovon kredinë që klienti dëshiron të marrë, atëherë si treg gjeografik do të konsiderohet vetëm territori i bankës së nivelit të dytë që ka aprovuar atë kredi. Për këtë arsye, tregu gjeografik për Bankën Kombëtare Tregtare do të konsiderohet territori ku kryen veprimtarinë Banka Kombëtare Tregtare.

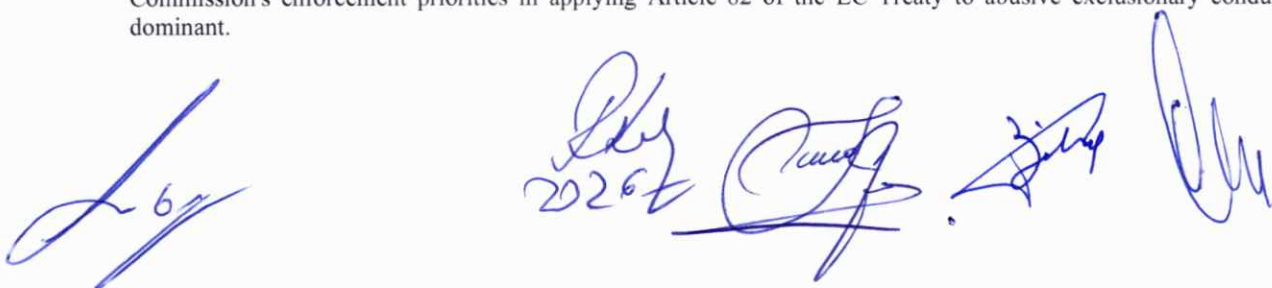
III. Vlerësimi i Pozitës Dominuese

25. Pjesët e tregut janë një tregues i rëndësishëm në lidhje me strukturën e tregut dhe rëndësinë e ndërmarrjeve të ndryshme në treg. Megjithatë, Autoriteti interpreton pjesët e tregut në këndvështrimin e kushteve të tregut përkatës dhe në veçanti të dinamikës së tregut dhe të diferencimit të produkteve. Tendenca ose zhvillimi i pjesëve të tregut me kalimin e kohës, mund të merret në konsideratë për tregjet e paqëndrueshme ose për tregjet ofertues.
26. Praktikrat më të mira të vendeve të Bashkimit Evropian sugjerojnë se sa më e madhe të jetë pjesa e tregut dhe sa më e gjatë periudha që ndërmarrjet zotërojnë një pjesë të tillë tregu, aq më e mundur është që ky element të jetë një tregues i rëndësishëm për një pozicion dominues dhe të justifikojë në rrethana të caktuara ndërhyrjen e Autoritetit të Konkurrencës.⁵
27. Nisur nga pjesa e tregut, pengesat e hyrjes në treg, konkurrenca potenciale, fuqia kundërvepruese e blerësve dhe karakteristikat e tjera të tregut, rezultojnë se në mbështetje të nenit 3, pika 5 dhe nenit 8 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, ndërmarrja Banka Kombëtare Tregtare SHA në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete në bankën Banka Kombëtare Tregtare, ka pozitë dominuese.

IV. Analiza e sjelljes së ndërmarrjes në tregun përkatës

28. Produkti i sigurimit të jetës është i lidhur me kredinë, e cila kërkon sigurim jete dhe në varësi të procedurave të brendshme të bankave, shitet pas aprovimit të kredisë dhe firmosjes së kontratës së kredisë. Për të lehtësuar procedurat për klientët, disa banka kanë shtuar gamën e shërbimeve të tyre

⁵ Komunikim nga Komisioni Udhëzim mbi sjelljet përjashtuese, lidhur me zbatueshmërinë e nenit 82 -Guidance on the Commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant.

20267

duke u licensuar si agjentë apo broker pranë Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare (AMF) në mënyrë që klienti kredimarrës, të mos vonohet me procedurat e sigurimit të jetës për kredi, por të vijojë sa me shpejt, duke kryer sigurimin e jetës në degën e bankës ku ka zgjedhur të marrë kredinë.

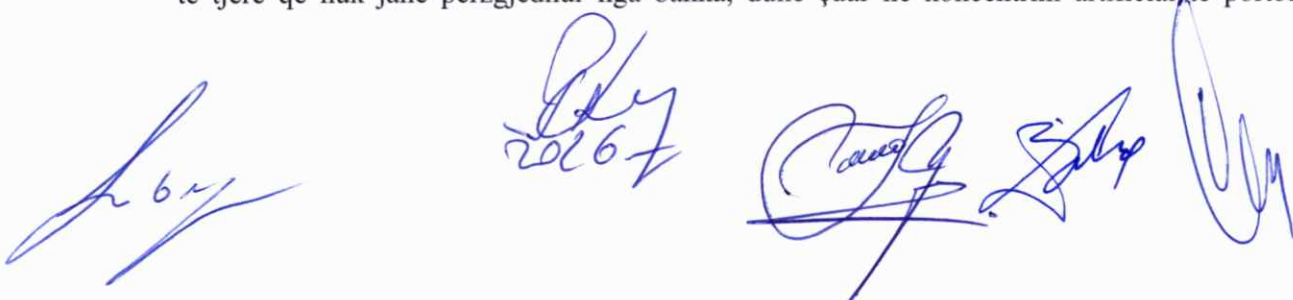
29. Në rolin e ndërmjetësit në sigurime, veprimtaria e bankave si broker në sigurime, përfshin prezantimin, propozimin, apo aktivitete të tjera përgatitore, të cilat kanë të bëjnë me negociimin me shoqërinë e sigurimit në emër dhe për llogari të konsumatorit, për t'i mundësuar nënshkrimin e një kontrate sigurimi, sipas kërkesave dhe nevojave të tij.
30. Në zbatim të Rregullores “Për administrimin e rrezikut të kredisë”, bankat sipas klasifikimit të kredisë, janë të detyruara të sigurojnë kredinë mbështetur në analizën dhe vlerësimin e cilësisë e kolateralit/ose garancisë së vendosur për marrjen e kredisë.
31. Sipas nenit 102 të Traktatit mbi Funksonimin e Bashkimit Evropian (TFEU) dhe nenit 9 të Ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” pasja e një pozite dominuese në treg nuk është e ndaluar në vetvete. Megjithatë, kur një ndërmarrje me pozitë dominuese përdor fuqinë e saj për të kufizuar konkurrencën në mënyrë të padrejtë, ajo mund të përbëjë një abuzim, i cili është i ndaluar me ligj.
32. Neni 102 TFEU liston kategoritë tipike të sjelljeve abuzive, por këto sjellje abuzive klasifikohen zakonisht në dy kategori kryesore: Abuzime përjashtuese (exclusionary abuses) dhe Abuzime shfrytëzuese (exploitative abuses)⁶.
  - Abuzime përjashtuese (Exclusionary abuse) i referohet sjelljeve të ndërmarrjeve me pozitë dominuese që synojnë të përjashtojnë konkurrentët nga tregu, ose të pengojnë hyrjen ose zhvillimin e tyre, jo thjesht të konkurrojnë lirshëm me to, por të kufizojnë konkurrencën në mënyrë aktive. Këto sjellje dëmtojnë strukturën konkurruese dhe, rrjedhimisht, edhe interesat afatgjata të konsumatorëve
  - Abuzime shfrytëzuese (Exploitative abuse) përfshin ato abuzime kur ndërmarrja me pozitë dominuese shfrytëzon pozicionin e saj për të përfituar në mënyrë të padrejtë, zakonisht përmes çmimeve të larta apo kushteve tregtare të padrejta, pa ndikuar drejtpërdrejt mbi konkurrentët.
33. Sipas nenit 9 të Ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe Udhëzimit mbi zbatueshmërinë e neneve 8 dhe 9 të Ligjit nr. 9121/2003, një ndërmarrje me pozitë dominuese mund të abuzojë me këtë pozitë nëpërmjet shitjeve të lidhura (tying) ose kushtëzimeve të padrejta, kur klientit i kërkohet që, për të marrë një produkt (në këtë rast kredinë), të blejë një produkt tjetër (sigurimin e jetës) në kushte të përcaktuara nga vetë banka.
34. Vendimi i klientit për bankën ku do të marrë kredinë merret përpara se ai të shqyrtojë ofertat për sigurimin e jetës për kredi. Kjo do të thotë se banka kontrollon pikën e shitjes (momentin vendimtar të nënshkrimit të kontratës), pra zotëron një pozitë të dominuese ndaj klientit.
35. Procesi i zgjedhjes së shoqërisë së sigurimit ndodh pas miratimit të kredisë, në ambientet e bankës,

⁶ <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=a940ed59-46d6-4932-a2cc-2fb52618f387>

ku kredimarrësi është tashmë i varur nga vendimi i bankës për disbursimin e fondeve. Kjo situatë i jep bankës fuqi të njëanshme tregu, duke i mundësuar të “shtyjë” një produkt sigurimi të caktuar nga një shoqëri sigurimi.

36. Autoriteti i Konkurrencës, në analizën e sjelljes së BKT SHA në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë që kërkojnë sigurim jete, ka vlerësuar nëse BKT SHA, në cilësinë e ofruesit të kredisë (produkt lidhës), ka përdorur pozitën e saj për të kushtëzuar ose ndikuar zgjedhjen e klientëve në lidhje me blerjen e sigurimit të jetës (produkt i lidhur). Konkretisht, është shqyrtuar nëse banka, ndonëse ka marrëveshje bashkëpunimi me disa shoqëri sigurimi jete, në praktikë, për shkak të mungesës së procedurave të sakta, hapësirave ligjore, apo me qëllim ka orientuar pjesën më të madhe të klientëve drejt një ose disa shoqërive të caktuara sigurimi, duke krijuar përqendrim të larta të policave të prera në këto shoqëri. Si rrjedhojë, banka mund të ketë përdorur pozitën e saj dominuese për të ndikuar në tregun e sigurimit të jetës për kredi, duke kufizuar konkurrencën ndërmjet shoqërive të sigurimit dhe duke reduktuar zgjedhjen reale të konsumatorëve kredimarrës.
37. Banka Kombëtare Tregtare SHA (BKT) është licensuar për të ushtruar aktivitetin e brokerimit në sigurime sipas Ligjit nr. 52/2014 “Për veprimtarinë e Sigurimit dhe Risigurimit” dhe rregullores së licensimit të nxjerrë në zbatim të tij dhe është pajisur me Licensën nr. 18, datë 27.12.2016, miratuar me Vendimin nr. 206, datë 27.12.2016 të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare.
38. Sigurimi i jetës është i detyrueshëm për të gjithë klientët kredimarrës të bankës BKT.
39. Nga shqyrtimi i dokumentacionit të depozituar rezultoi se, BKT ka zbatuar 4 (katër) Akt-Marrëveshje për sigurimin e jetës, konkretisht me këto shoqëri sigurimi: Sigal Life Uniqa Group Austria SHA, Sicred SHA, Insig Jetë SHA dhe Albsig SHA.
40. Nga vlerësimi i marrëveshjeve, për produktin e sigurimit të jetës, të lidhura ndërmjet Sicred SHA, Insig Jetë SHA, Sigal Life SHA dhe Albsig SHA me bankën BKT, vërehet se kontratat janë të hartuara njësoj, komisioni i brokerimit për ndërmjetësimin në shitjen e policave të sigurimit të jetës është i njëjtë në masën **XX** të primit të arkëtuar dhe i vetmi ndryshim esencial në marrëveshja janë koeficientet e llogaritjes së primit të sigurimit.
41. Në kontratën e kredisë bankare të lidhur ndërmjet bankës dhe kredimarrësit, në nenin 11 të saj “Sigurimi i kolateralit dhe i jetës” shprehet se: “11.1. Banka ka të drejtë t’i kërkojë kredimarrësit të sigurojë kolateralin e tij/saj dhe jetën e tij/saj kundrejt çdo lloj risku në shoqëritë siguroese që Banka e shikon të arsyeshme. Në rast se Kredimarrësi ka siguruar më parë këtë kolateral, Banka ka të drejtë të kërkojë transferimin e kontratës së kredisë në favor të Bankës.” Përcaktimi i parashikuar në nenin 11.1 të kontratës së kredisë së BKT-së, sipas të cilit “Banka ka të drejtë t’i kërkojë kredimarrësit të sigurojë kolateralin dhe jetën në shoqëritë siguroese që Banka e shikon të arsyeshme”, përbën kufizim të lirisë së zgjedhjes së kredimarrësit dhe krijon një avantazh të padrejtë për shoqëritë e sigurimit të preferuara nga banka. Një formulim i tillë, nëse do të zbatohet në praktikë, (gjatë hetimit nuk janë evidentuar raste të aplikimit në praktikë të këtij neni), i jep bankës kompetencë të pakufizuar për të përcaktuar shoqërinë e sigurimit, duke i mohuar kredimarrësit mundësinë për të zgjedhur në mënyrë të pavarur siguroesin që ofron kushte më të mira çmimi, mbulimi apo shërbimi. Kjo sjell efekte përjashtuese (foreclosure) në treg, pasi kufizon hyrjen ose funksionimin normal të siguroesve të tjerë që nuk janë përzgjedhur nga banka, duke çuar në koncentrim artificial të portofolit të

sigurimit të jetës në një numër të kufizuar shoqërisht. Në linjë me nenin 4 të Ligjit nr. 9121/2003, i cili ndalon marrëveshjet që kanë për objekt ose pasojë kufizimin e konkurrencës, si dhe me nenin 9 të po këtij ligji për abuzimin me pozitën dominuese në një treg të ndërmjetësuar, një klauzolë e tillë krijon varësi ekonomike të kredimarrësit dhe eliminon konkurrencën ndërmjet shoqërive të sigurimit. Praktika e BE-së e konsideron kushtëzimin e produkteve financiare me blerjen e sigurimit (tying dhe bundling) si sjellje potencialisht antikonkurrese, nëse kufizon zgjedhjen efektive të konsumatorit dhe ndikon negativisht në strukturën e tregut. Pavarësisht ekzistencës së këtij neni, nuk është evidentuar asnjë rast ku ky nen të jetë përdorur për të shmangur konkurrencën midis shoqërive të sigurimit pasi banka ka marrëveshje me të tëra shoqëritë e sigurimit, por një nen i tillë, sugjerohet të mos jetë pjesë e kontratës së kredisë.

42. Gjatë periudhës hetimore, rezulton se klientët kredimarrës pranë bankës BKT kanë prerë policat e sigurimit të jetës si në vijim: Sigal Life me **XXX**, ndjekur nga Albsig Jetë me **XXX** Insig Jetë me **XXX** dhe së fundmi Sicred me vetëm **XXX**, që përkthehet në total **X** polica.
43. Për rrjedhojë, volumi më i madh i komisioneve të përfuara vjen nga bashkëpunimi që kryhet me shoqërinë Sigal Life, me **X%** - **X%** në vit të rakordimeve në lekë dhe Sigal e Albsig me mbi **XXX** të rakordimeve vjetore në euro.
44. Sipas BKT, shoqëria Sicred SHA ka përfaqësim të ulët në bankën e tyre sepse ofron vetëm sigurim jete, është më pak e njohur për klientët dhe ka prime më të shtrenjta krahasuar me kompanitë e tjera.
45. Nga të dhënat e administruara nga inspektorët e Autoritetit të Konkurrencës, nuk u evidentuan oferta fizike të të gjitha kompanive për klientët e kësaj bankë, por vetëm të kompanisë së përzgjedhur në dosjen e kredisë së klientit. Sipas BKT, si dhe duke u mbështetur në dokumentacionin e shoqërive të sigurimit dhe aktet e administruara gjatë inspektimeve në terren, ofertat e sigurimit të jetës komunikohen verbalisht, gjatë takimeve që klienti ka me përfaqësues të bankës në momentin e paraqitjes së formularit të sigurimit të jetës.
46. Rrethanat e identifikuara në lidhje me dispozitat kontraktore, praktikën e komunikimit të ofertave vetëm në mënyrë verbale, nivelin e transparencës ndaj klientit dhe kufizimin e mundësisë efektive të zgjedhjes së konsumatorit, krijojnë indicie që banka mund të ketë shfrytëzuar pozitën e saj për të kushtëzuar konsumatorët dhe për të kufizuar konkurrencën efektive në tregun e sigurimit të jetës, nëpërmjet praktikave të lidhura, mungesës së transparencës dhe vendosjes së kushteve të padrejta kontraktuale. Kjo situatë, kërkon ndërhyrje procedurale, aplikimin e dokumentacioni shtesë i cili do të zvogëlonte në maksimum, mundësinë e bankës, apo punonjësve të saj të caktuar, të ndërhyjnë në këtë proces.
47. Pavarësisht indicieve, provat e administruara në këtë procedurë hetimore nuk ka prova konkrete që të krijojnë bindje për shkelje të nenit 9 të Ligjit nr. 9121/2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës". Kjo për shkak se evidencat e administruara, ndonëse tregojnë se banka ka patur mundësinë për mund të shfrytëzuar pozitën e saj për të kushtëzuar konsumatorët dhe për të kufizuar konkurrencën efektive në tregun e sigurimit të jetës, nëpërmjet praktikave të lidhura, mungesës së transparencës dhe vendosjes së kushteve të padrejta kontraktuale, në kushtet kur ka marrëveshje me të katërta shoqëritë që ofrojnë sigurimin e jetës në treg, nuk arrihet të faktohet në mënyrë të plotë dhe të drejtpërdrejtë se sjellja e bankës ka prodhuar efekt përjashtues ose shfrytëzues të konsumatorit në nivel të tillë që

të mund të karakterizohet si abuzim i provuar. Ajo që evidentohet qartë, është nevoja për një rregullim më të mirë procedural, eliminimi i ofertave financiare në mënyrë verbale nëpërmjet dokumentimit me shkrim dhe ruajtja e tyre në dosjen e kredisë duke bërë procesin sa më të saktë dhe më transparent në lidhje me mënyrën sesi bëhet përzgjedhja e shoqërisë së sigurimit nga kredi marrësi duke limituar në maksimum hapësirat për sjellje antikonkurrese.

48. Në përfundim, me gjithë ekzistencën e dyshimeve, nuk ka prova të mjaftueshme që të krijojnë bindjen e plotë që në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete në Bankën Kombëtare Tregtare të ketë shkelje të nenit 9 të Ligjit nr. 9121/2003.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, germa (d), nenin 26, nenin 43, pika 5 dhe nenin 45, pika 1 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

- I. Mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA në tregun e ndërmjetësimit për sigurimin e jetës për kreditë të cilat kërkojnë sigurim jete në Bankën Kombëtare Tregtare.
- II. Detyrimin e ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA që brenda 60 ditëve, të hartojë dhe zbatojë, për çdo kredimarrës një formular të vetëm, në të cilin të pasqyrohen ofertat e të gjitha shoqërive të sigurimit, sipas propozimit të primit nga secila shoqëri sigurimi; formulari në fjalë duhet të ketë në faqen e parë, me shkrim të dukshëm, pa numër rendor emrin e secilës shoqëri sigurimi jete dhe në vijim të emrit, vlerën e primit sipas koeficienteve përkatës dhe përzgjedhjen e kredimarrësit. Ky formular duhet të nënshkruhet nga të dy palët, banka dhe kredimarrësi, dhe të ruhet si pjesë përbërëse e dosjes së kredisë e aksesueshme në çdo moment nga Autoriteti i Konkurrencës.
- III. Detyrimin e ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA që brenda 30 ditëve të ndryshojë parashikimin e nenit 11.1 në Kontratën e kredisë bankare”, duke i cilësuar kredimarrësit të drejtën e këtij të fundit për të siguruar jetën në secilën nga shoqëritë e sigurimit të licencuara nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.
- IV. Detyrimin e ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA që brenda 30 ditëve, në kuadër të informacionit parakontraktor të dorëzuar çdo kredimarrësi, të përfshijë një njoftim të qartë, të shkruar dhe të plotë mbi përpunimin e të dhënave personale për qëllimet e vlerësimit dhe verifikimit të sjelljes së bankës në treg, përfshirë dhe aksesin dhe përpunimin e të dhënave nga Autoriteti i Konkurrencës, në rast monitorimi, hetimi paraprak apo hetimi të thelluar ndaj bankës.
- V. Detyrimin e ndërmarrjes Banka Kombëtare Tregtare SHA të raportojë në çdo kohë që do kërkohet, pranë Autoritetit të Konkurrencës mbi mënyrën e zbatimit të detyrimeve të përcaktuara në dispozitivin e këtij vendimi duke paraqitur çdo dokument që konsiderohet i nevojshëm nga Autoriteti i Konkurrencës për monitorimin e zbatimit të këtij vendimi.

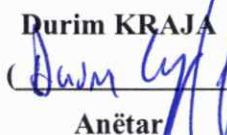
- VI. Në rast të mos përmbushjes së kushteve dhe detyrimeve të përcaktuara në dispozitivin e këtij vendimi, ndërmarrja Banka Kombëtare Tregtare SHA, në zbatim të nenit 76, pika 1, germa (a) të Ligjit nr. 9121/2003 ndëshkohet me penaltetin përkatës.
- VII. Monitorimin e zbatimit të këtij vendimi, për një periudhë 1 vjeçare.
- VIII. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS

Leida MATJA
()
Zv/Kryetar

Rezana KONOMI
()
Anëtar

Durim KRAJA
()
Anëtar

Fatjola DELIJA
()
Anëtar

Denar BIBA
()
Kryetar

